

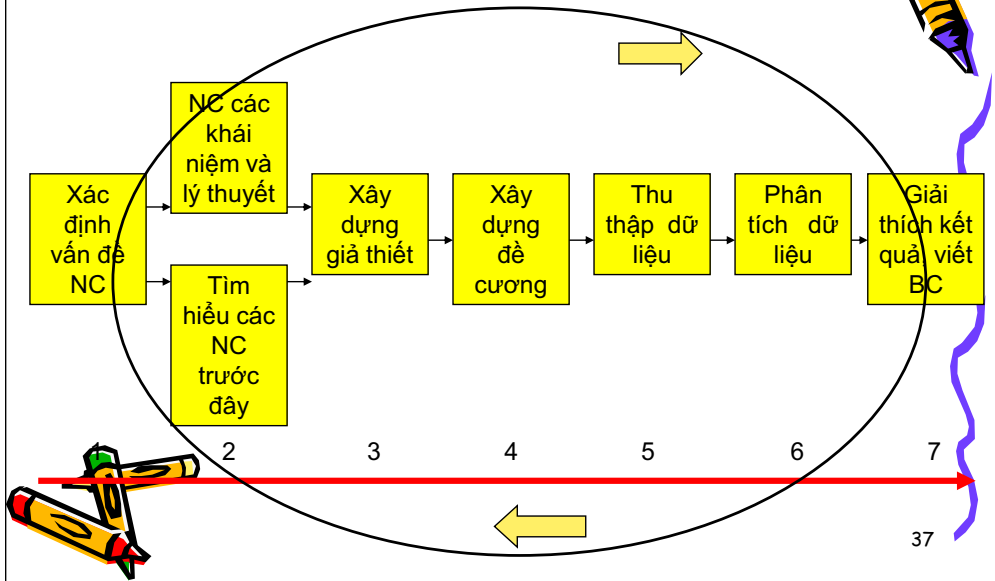
Bài 2. Quy trình NCKH

Quy trình nghiên cứu bao gồm một loạt các bước cần thiết để thực hiện một nghiên cứu.

36

Bài 2. Quy trình NCKH

37

Bài 2. Quy trình NCKH

- Quá trình nghiên cứu: là một quá trình lặp đi lặp lại quy trình 7 bước trên.
- Các bước trong quy trình có mối liên hệ chặt chẽ với nhau.

38

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

- 2 loại vấn đề nghiên cứu: NC một tình trạng thực tế nào đó hay nghiên cứu mối liên hệ giữa các biến số.
- phải xác định được lĩnh vực nghiên cứu, thu hẹp lại thành một vấn đề nghiên cứu cụ thể.
- phải am hiểu vấn đề nghiên cứu và những khái niệm liên quan.
- sự kết dính giữa bước 1 và bước 2: tìm hiểu các khái niệm, lý thuyết và những nghiên cứu trước đây về những vấn đề tương tự để làm rõ thêm vấn đề nghiên cứu

39

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

- xác định vấn đề nghiên cứu sẽ quyết định:
 - loại số liệu cần thu thập;
 - những mối liên hệ cần phân tích;
 - loại kỹ thuật phân tích dữ liệu thích hợp và
 - hình thức của báo cáo cuối cùng.

40

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

- Ví dụ 1:
 - sử dụng laptop;
 - sử dụng laptop của SV
 - sử dụng laptop của SV Ngoại thương
 - Thị hiếu? Mục tiêu sử dụng? Giá cả? Mức độ am hiểu? Khác...?

Tìm hiểu việc lựa chọn và sử dụng laptop của SV ĐH NT TP.HCM

41

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

- Ví dụ 2:
 - Các hoạt động ngoại khóa của SV;
 - Các hoạt động ngoại khóa của SV NT
 - Hoạt động gì? Hình thức tổ chức hoạt động? Lý do lựa chọn? Mức độ tham gia? Các lợi ích thấy được? Nhu cầu khác...?

Tìm hiểu việc lựa chọn và tham gia các hoạt động ngoại khóa của SV ĐH NT TP.HCM

42

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

- Ví dụ 3:
 - SV sử dụng căn-tin như thế nào?
 - SV nhận xét gì về chất lượng dịch vụ ở căn-tin?
 - SV nhận xét gì về giá cả ở căn-tin?
 - SV thích hay không thích ăn uống ở căn-tin?
 - SV có lựa chọn nào khác không?

Tìm hiểu sự đánh giá của SV ĐH NT TP.HCM về chất lượng và giá cả của dịch vụ ở với căn-tin trường

43

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

Lưu ý khi lựa chọn vấn đề nghiên cứu:

- Bạn cần phải thích thú với vấn đề.
- Vấn đề phải có ý nghĩa thực tiễn và phải có đóng góp, hoặc đem lại những hiểu biết.
- Vấn đề của bạn phải cụ thể, không quá rộng.

44

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 1. Xác định vấn đề

Lưu ý khi lựa chọn vấn đề nghiên cứu:

- Cần phải bảo đảm có thể thu thập được những thông tin/dữ liệu cần thiết để tiến hành đề tài.
- Phải bảo đảm là có thể rút ra kết luận/bài học từ nghiên cứu của mình.
- Bạn phải trình bày vấn đề một cách rõ ràng, chính xác và ngắn gọn.

45

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 2. Tìm hiểu các khái niệm, lý thuyết và các nghiên cứu liên quan

- Tóm tắt lại tất cả những lý thuyết và nghiên cứu trước đây có liên quan;
- Chỉ sử dụng những lý thuyết thật sự liên quan và phù hợp có thể giúp giải quyết vấn đề nghiên cứu;
- Đánh giá và rút bài học kinh nghiệm về phương pháp nghiên cứu từ các nghiên cứu trước;
- Cần biết ngoại ngữ để tăng khả năng tổng quan tài liệu.

46

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- **Giả thiết nghiên cứu là gì?**
 - một giả định được xây dựng trên cơ sở của vấn đề nghiên cứu và những lý thuyết liên quan;
 - thông qua nghiên cứu có thể kiểm định tính hợp lý hoặc những hệ quả của nó;
 - giúp xác định tiêu điểm của vấn đề nghiên cứu;
 - mục đích của cả quá trình nghiên cứu sẽ là kiểm định tính hợp lý của giả thiết.

47

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- **Vai trò của Giả thiết nghiên cứu là gì?**
 - Hướng dẫn, định hướng nghiên cứu.
 - Xác minh các sự kiện nào là phù hợp, và không phù hợp với nghiên cứu.
 - Đề xuất các dạng nghiên cứu thích hợp nhất.
 - Cung cấp khung sườn để định ra các kết luận về kết quả nghiên cứu.

48

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- **Giả thiết nghiên cứu, ví dụ 1:**
 - Không có sự khác biệt trong lựa chọn các nhãn hiệu laptop trong SV.
 - Thời gian SV sử dụng laptop cho học tập và giải trí không khác biệt nhau.
 - Không có sự khác biệt giữa SV nam và nữ trong việc sử dụng laptop.

49

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- **Giả thiết nghiên cứu, ví dụ 2:**
 - Phần lớn SV có tham gia các hoạt động ngoại khóa.
 - Không có sự khác biệt trong SV về việc lựa chọn các hình thức hoạt động ngoại khóa.
 - Các hoạt động ngoại khóa mang lại nhiều lợi ích cho SV.

50

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- **Giả thiết nghiên cứu, ví dụ 3:**
 - Chất lượng các dịch vụ ở căn-tin là tốt.
 - Giá cả của các dịch vụ ở căn-tin là phù hợp với khả năng chi tiêu của SV.

51

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Phân loại Giả thiết nghiên cứu
 - **Giả thiết mô tả (Descriptive Hypotheses)** phát biểu về sự tồn tại, kích thước, dạng hình, hoặc phân phối của một biến nào đó.
 - Ở TP. HCM, bánh quy Kinh Đô chiếm 20% thị phần.
 - Các đô thị Việt Nam đang trải qua thời kỳ thâm hụt ngân sách

52

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Phân loại Giả thiết nghiên cứu
 - **Giả thiết tương quan (Correlational hypotheses)** phát biểu rằng một số biến xuất hiện cùng với nhau theo một cách nào đó nhưng không có nghĩa là biến này là nguyên nhân của biến kia. Ví dụ:
 - Phụ nữ trẻ (dưới 35 tuổi) mua sản phẩm của Công ty chúng ta ít hơn là phụ nữ ở độ tuổi 35.
 - Số lượng bộ trang phục bán ra thay đổi theo chu kỳ kinh doanh.

53

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Phân loại Giả thiết nghiên cứu
 - **Giả thiết giải thích (nguyên nhân) (Explanatory causal hypotheses):** ám chỉ rằng sự hiện diện hoặc thay đổi của một biến gây ra hoặc dẫn đến sự thay đổi của một biến khác.
 - Biến nguyên nhân được gọi là biến độc lập (independent variable - IV) và biến còn lại gọi là biến phụ thuộc (dependent variable - DV).

54

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Phân loại Giả thiết nghiên cứu
 - **Giả thiết giải thích (nguyên nhân) (Explanatory causal hypotheses):**
 - Một sự gia tăng về thu nhập của hộ gia đình (IV) dẫn đến một sự gia tăng về tỷ lệ tiền thu nhập tiết kiệm được (DV).
 - Tính minh bạch của chính sách của một địa phương (IV) sẽ tạo ra niềm tin cho cộng đồng doanh nghiệp (DV) đối với địa phương đó.

55

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Làm sao xây dựng Giả thiết nghiên cứu?
 - Thảo luận với bạn bè, đồng nghiệp và các chuyên gia trong lĩnh vực nghiên cứu về vấn đề nghiên cứu.
 - Khảo sát những thông tin, dữ liệu sẵn có về vấn đề nghiên cứu.

56

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

- Làm sao xây dựng Giả thiết nghiên cứu?
 - Khảo sát những nghiên cứu trước đây hoặc những nghiên cứu tương tự.
 - Quan sát và phán đoán của riêng.
 - Lấy ý kiến của các chuyên gia trong lĩnh vực nghiên cứu.

57

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 3. Xây dựng giả thiết NC

Như thế nào là một Giả thiết mạnh?

Một giả thiết mạnh thỏa mãn đầy đủ ba điều kiện:

- Phù hợp với mục tiêu của nó
- Có thể kiểm định được
- Tốt hơn các giả thiết cạnh tranh khác

58

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 4. Xây dựng đề cương NC

Như thế nào là một Đề cương nghiên cứu?

- Thực chất là một bản kế hoạch thực hiện nghiên cứu.
- Có các thành phần bắt buộc.
- Là nền tảng để xem xét, đánh giá và phê duyệt nghiên cứu.

59

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 4. Xây dựng đề cương NC

Đề cương nghiên cứu trình bày cái gì?

Kết quả các bước đã đạt được, bao gồm:

- Vấn đề nghiên cứu;
- Các lý thuyết liên quan;
- Các giả thuyết nghiên cứu;
- Phương pháp nghiên cứu;
- Kế hoạch giải quyết vấn đề nghiên cứu.

60

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 4. Xây dựng đề cương NC

Các nội dung chi tiết của Đề cương nghiên cứu

- Đặt vấn đề;
- Những khái niệm, lý thuyết và nghiên cứu liên quan;
- Giả thuyết nghiên cứu;
- Khung phân tích: từ các khái niệm và lý thuyết liên quan, tìm ra các biến số thực tế tương ứng để kiểm định giả thuyết;
- Phương pháp nghiên cứu;

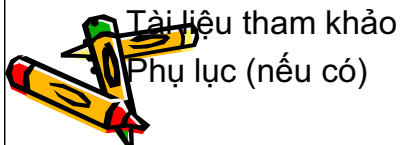
61

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 4. Xây dựng đề cương NC

Các nội dung chi tiết của Đề cương nghiên cứu

- Kỹ thuật thu thập và phân tích số liệu ;
- Cấu trúc dự kiến của báo cáo cuối cùng, bao gồm các chương mục;
- Lịch trình dự kiến: trình bày các bước tiếp theo cần phải thực hiện để hoàn thành nghiên cứu và thời gian cần thiết để thực hiện.;
- Giới thiệu người tiến hành nghiên cứu ;

Tài liệu tham khảo
Phụ lục (nếu có)

62

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 4. Xây dựng đề cương NC

- Sửa chữa đề cương
- Đề cương nghiên cứu được chấp thuận
- Tiến hành nghiên cứu theo kế hoạch đã được vạch ra;
- Thu thập số liệu và phân tích số liệu;
- Tiếp tục tham khảo tài liệu liên quan;
- Điều chỉnh các bước tiếp theo;
- Chuẩn bị cho việc viết báo cáo cuối cùng.

63

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 5. Thu thập dữ liệu

- Dữ liệu: thứ cấp và sơ cấp.
 - Dữ liệu sơ cấp: số liệu được thu thập trực tiếp từ đối tượng nghiên cứu;
 - Dữ liệu thứ cấp: số liệu tổng hợp từ số liệu sơ cấp.
- Dữ liệu thứ cấp: tìm nguồn cung cấp thích hợp (niên giám thống kê, số liệu tổng hợp ngành; báo cáo nghiên cứu, v.v.)

64

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 5. Thu thập dữ liệu

- Dữ liệu sơ cấp: thu thập trực tiếp từ đối tượng nghiên cứu bằng cách:
 - Tự quan sát các hiện tượng.
 - Phỏng vấn lấy ý kiến cá nhân.
 - Phỏng vấn theo bảng câu hỏi (phỏng vấn qua điện thoại; qua thư; phỏng vấn trực tiếp)
 - Là một quy trình phức tạp và tốn kém đòi hỏi phải có sự chuẩn bị cẩn thận.

65

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 6. Phân tích dữ liệu

- Tùy vào loại dữ liệu và giả thuyết nghiên cứu mà bạn phải lựa chọn kỹ thuật phân tích dữ liệu thích hợp.
- Phân tích định tính;
- Phân tích mô tả;
- Phân tích định lượng;
- Đòi hỏi kỹ năng về phân tích thống kê và kinh tế lượng.

66

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 7. Giải thích kết quả và viết báo cáo cuối cùng

- Giải thích ý nghĩa của dữ liệu và các kết quả phân tích về mặt kinh tế.
- Phải trả lời:
 - Kết luận như thế nào về giả thuyết nghiên cứu?
 - Ý nghĩa của nó đối với vấn đề nghiên cứu?
 - Ý nghĩa về mặt học thuật và ý nghĩa thực tiễn;
 - Giá trị của kết quả đ/v các người NC tiếp;
 - Giá trị của kết quả đ/v các nhà hoạt động thực tiễn

67

Bài 2. Quy trình NCKH

Bước 7. Giải thích kết quả và viết báo cáo cuối cùng

- Vấn đề nghiên cứu
- Cơ sở khái niệm và lý thuyết của vấn đề
- Khung phân tích
- Phương pháp nghiên cứu
- Kết quả phân tích và giải thích kết quả phân tích số liệu
- Kết luận, đề xuất, ý nghĩa thực tiễn của nghiên cứu

